

Bokomtaler ved Vadsø videregående skolebibliotek

Galgedans (2019) av Tor-Håkon Gabriel Håvardsen	2
Agate av Jon Einar Nielsen	3
Ingenting usagt (2020) av Sabina Store-Ashkari	4
The Mercies (2020) av Kiran Milwood	5
Ildtunger (2020) av Elin Hansen	6
Sameland (2010) av Magne Hovden	7
Dracula (1897) av Bram Stoker	8
Ready Player One (2011) av Ernest Cline	9
Pakten (2020) av Jon Einar Nielsen	10
Dialektboka (2016) av Anders Vaa.....	11
Nordnorsk julesalme (2016) av Hild Haaheim	12
Slutten på verden slik vi kjenner den (2015) av Erlend Loe.....	13
Doppler (2004) av Erlend Loe.....	14
Volvo lastvagnar (2005) av Erlend Loe	15
Bare spille ball (2018) av Michael Stilson	16

Galgedans (2019) av Tor-Håkon Gabriel Håvardson

Sjanger: Grøss/spenning

Galgedans er skrevet av nordnorske Tor-Håkon Gabriel Håvardson og ble gitt ut på Panta forlag i mars i år. Håvardson introduserer oss for familien Ness i Viktoriahavn. I det lille, hvite huset bor Theodor, Margareth og deres datter Jenny. Theodor er veldig glad i familien sin, spesielt datteren sin - de utvikler et veldig spesielt forhold. Av yrke er han begravellesagent, og dette kommer til å bli en fordel for ham - det får vi fort kjenne på oss. Når jeg sier "kjenne på oss", mener jeg at jeg faktisk kjente det fysisk når det mest groteske blir beskrevet. Gåshuden piplet, hårene reiste seg og det grøsset i ryggraden.

Jenny er ikke som "andre barn". Hun biter de andre i barnehagen, smiler sjelden, folk blir skremt av hennes nærvær og hun har et slags mørke rundt seg. Mens far jobber i overkant mye er mor heller ikke mye der for henne. Margareth har et heller iskaldt og distansert forhold både til Jenny og Theodor, men på en eller annen får de det til å gå rundt. Jenny blir etterhvert den drivende brikken i boka, og det meste dreier seg om hennes handlinger.

Dette er noe så sjelden som en nydelig, norsk skrekk-/grøsserbok - vi trenger flere slike! Vi får servert et varierende karaktergalleri og Håvardson beskrivelser og skildringer er helt fantastiske. Galgedans er første bok i en trilogi, og det blir veldig spennende å følge med videre.

11. september 2020

Agate av Jon Einar Nielsen

Sjanger: Krim

Denne boka var en del av mitt #lokalebøker-prosjekt høsten '20 og vinter '21.

«Agate» er en kriminalroman på 287 sider skrevet av vår egen Jon Einar Nielsen, fra Ekkerøy.

Om boka:

«Agate er en kjent media-profil i åttitallets Oslo. Hun har lyktes i sitt arbeid, og har oppnådd betydelig anerkjennelse i bransjen. Men godt skjulte hemmeligheter i hennes privatliv overskygger etter hvert både hennes og datterens liv.

40 år senere finner en ung jente noen gamle bilder på advokatkontoret der hun jobber, og lar en kamerat se på disse. Han kjenner igjen motivet på bildene, og det tar oss med tilbake til 1987, da disse bildene ble tatt. Bildene var farlige for enkelte allerede da, men etter hvert viser det seg at bildene fortsatt er farlige for visse personer. Jakten for å få tilbake bildene begynner. Og når jakten etter hver resulterer i flere mord, starter den virkelige jakten, men nå med politiets etterforskere i aksjon.»

Etter å ha forhørt meg litt så sies det at dette er en spennende bok og om du er kjent i Oslo så er det en stor fordel. Spent å se hva som skjer med Agate.

29. september 2020

Ingenting usagt (2020) av Sabina Store-Ashkari

Sjanger: Poesi

#Lokalebøker nr. 2:

«Ingenting usagt» er skrevet av tidligere elev her på skolen, Sabina Store-Ashkari. Hun skriver poesi om å være ung fra ei jentes ståsted. Dette er hennes debut, og dere har sikkert sett hennes ord klistret opp på veggene i sentrum i sommer. Hennes instagramkonto er selvfølgelig @ingentingusagt.

«Ingenting usagt er dikt om kjærlighet, vennskap, forelskelse og skuffelse - og om å stå opp for seg selv!» Ordene til Sabina blir beskrevet som såre, råde og ærlige. Poet og forfatter legger til at boka sol ekte og tydelig. Erika Coucheron Krokstad står for illustrasjoner.

2. oktober 2020

The Mercies (2020) av Kiran Milwood

Sjanger: historisk fiksjon

#Lokalebøker nr. 3:

«The Mercies» er skrevet av Kiran Milwood Hargrave og er noe så fascinerende som en engelsk historisk fiksjonsroman om hekseprosessene i Vardø på 1600-tallet.

Om boka:

«En massiv storm treffer Vardø i 1617 og alle byens menn mister livet på havet. Igjen står kvinnene, og The Mercies forteller om et samfunn snudd på hodet når overmakten sender opp en ny lensmann for å få orden på kaoset.»

Hargrave har skrevet en roman om kjønnsroller, undertrykkelse og samhold.

9. oktober 2020

Ildtunger (2020) av Elin Hansen

Sjanger: historisk fiksjon

#Lokalebøker nr. 4:

«Ildtunger er en roman skrevet av vadsøværingen Elin Hansen, og her forteller Elin om hekseprosessene på 1600-tallet i Varanger. Spennende!

Videre om boka:

«Året er 1621. Den nye trolldomsforordningen av 1671 kunngjøres på alle tingsteder i Vardøhus len. I Vadsø blir moren til ti år gamle Siri anklaget for å ha inngått en pakt med djevelen. Som voksen må Siri kjempe mot et stadig sterkere trolldomsrykte. Heldigvis står Torvald ved hennes side. Han er hennes lyspunkt blandet mennesker som vil henne vondt.»

15. oktober 2020

Sameland (2010) av Magne Hovden

Sjanger:

#Lokalebøker nr. 5:

Magne Hovden er ålesundingen som ble finnmarking, og Sameland fra 2010 er hans gjennombrudd som forfatter. I tillegg til å være forfatter jobber han som litteraturagent, oversetter, fraktmegler og gullgraver(!).

Om boka:

«Mens livets glade gutter Roy og Leif jobber på Posten i Kirkenes går de å dagdrømmer om et bedre liv. Plutselig får de en idé om å lokke rike turister til Sameland. Roy, Leif går i gang med hammer og spiker, reinsdyrskinn, utblandet russisk sprit og en solid dose naiv optimisme for å snekre sammen deres Sameland. Går ting som planlagt? Blir de styrtrike?»

Hovdens bok har blitt beskrevet som en krysning av Pondus og Mikael Niemis «Populærmusikk fra Vittula», og Hovden sier selv at han liker å bruke humor for å underholde leserne. I tillegg til de andre nordiske språkene er Sameland oversatt til tysk og russisk, og i 2013 ble boka satt opp som teaterstykke i Kemi.

27. oktober 2020

Dracula (1897) av Bram Stoker

Sjanger: Skrekk

I anledning Spooktober og Ikke minst Halloween bestemte jeg for at jeg skulle lese noen skumle bøker. 🎃

Første boka var Bram Stokers klassiker Dracula. Jeg har faktisk ikke lest hele, til tross for litteraturutdanninga mi. Det var på tide, med andre ord!

Bokas format er i form av brev eller dagboknotater og vi blir kjent med bl.a. Jonathan Harker, Van Helsing, Mina Harker, Renfield og sist men ikke minst grev Dracula selv. Det starter med ulende ulver og en mørk reise til skumle Transylvania. Det hele var helt nydelig skrekk. Den midterste delen var derimot mye fram og tilbake med karakterene og det tok litt tid før det ble spennende igjen, men det tok seg veldig opp på slutten og jeg ble ikke skuffet.

1. november 2020

Ready Player One (2011) av Ernest Cline

Sjanger: Science Fiction/ungdomsbok

«Ready Player One» er Ernest Clines debut fra 2011. Dette er en dystopisk sciencefictionroman, og i 2012 ble Cline tildelt to priser for denne.

Året er 2045 og verden går gjennom flere kriser. Global oppvarming, vann- og strømmangel, økende sosiale og økonomiske problemer. Folk rømmer fra krisene gjennom virtual reality, og gjennom OASIS får de tilgang til en helt ny verden, og det er her det meste foregår; det er her barn og ungdom går på skole. Grunnleggeren av OASIS dør og etterlater seg ingen arvinger. Dermed er det klart for et kappløp om makt, heder og ære.

Ready Player One fløy tiden av gårde og Cline henter massevis fra 1980-tallets popkultur til 2040-tallet. Jeg likte veldig godt gamingkulturen som ble presentert, men også hvordan fremtidens problemer blir framstilt. Vi har boka på både norsk og engelsk.

11. november

Pakten (2020) av Jon Einar Nielsen

Sjanger: Krim/historisk fiksjon

#Lokalebøker nr. 6

Lokal krim fra krigens dager. Historien starter i Oslo, midt på 80-tallet, og det heler starter med funnet av et lik som viser seg å være vanskelig å identifisere. Noen kapitler senere blir leseren ført tilbake i tid og nordover til Varanger og Øst-Finnmark. I 1942 møter vi partisaneren Sigurd som er sendt til hjemtraktene for å spionere på tyskerne som okkuperer området.

Vi opplever nordnorsk natur, spennende spionaktiviteter, menneskelige relasjoner som blir satt på prøve og gode tvister som du ikke så komme. Jeg var så heldig at jeg fikk lese denne boka før publikum i høst, og jeg likte boka veldig godt. Den var spennende og holder deg godt på tå stort sett hele tiden, noe kan skje rundt hvert «hjørne», og med en slutt som overrasket meg veldig! Nielsens karaktergalleri er både variert og troverdig, med Sigurd i spissen. Selv om det ikke er noe «must», har du en stor fordel om du kjenne til de lokale stedsnavnene som går igjen i Finnmark; da handlingen foregår mest i områdene rundt Kiberg/Vardø, og Vadsø/Krampen.

26. november 2020

Dialektboka (2016) av Anders Vaa

Sjanger: Lingvistikk

En mer spennende norsk bok skal du lete lenge etter. Vaa gir oss innføring i dialektkjennetegn, beskrivelse lydsymbol (så du må ikke kjenne det fonetiske alfabetet fra før av) og hvordan dialektene har endret seg fra norrønt til dagens vide og ganske forskjellige dialektkart. Midt i mellom de forskjellige dialektene presenterer forfatteren noen generaliseringer og stereotyper av dialekter, hvordan innvandrere tar til seg norsk og dialekter, og til slutt en kort innføring til de offisielle minoritetsspråkene her til lands; samisk og kvensk.

Det er for såvidt etter omtrent 70 sider at det mest spennende kommer; lydprøvene. Her får vi lese og høre hva som er typisk for de respektive dialektene. Noen av opptakene kan være litt grumsete og jeg skulle ønske det var mer transkribering av alle lydprøvene. De fleste lydprøvene har bare en kort beskrivelse om personens dialekt, og jeg skulle også ønske at de lengste lydprøvene (de som har transkribering) også var fullstendige - leserne må fullføre selv. Det er veldig fint å se at nordsamisk, lulesamisk og kvensk har fått lydprøver.

Alt i alt, en veldig interessant norsk bok, men litt skuffende i en populistisk sammenheng, jeg hadde kanskje litt for store forhåpninger. Fungerer kanskje best som oppslagsverk.

4. desember 2020

Nordnorsk julesalme (2016) av Hild Haaheim

Sjanger: roman

#Lokalebøker nr. 7:

«Nordnorsk julesalme» av Hild Haaheim. «Velsigna du dag over fjordan, velsigna du lys over vann». De fleste har vel hørt disse ordene, hvert fall de siste årene, nå i desember. Skal ikke påstå at jeg er særlig religiøs av meg, men slike nordnorske sanger setter på en måte stemninga i meg. Lengter hjem til nord, uansett hvor jeg er.

Dette er Haaheims romandebut og her har hun skrevet en bok med utgangspunkt i egen familiehistorie. Boka har fått gode anmeldelser og omtaler rundt om på blogger.

Bakpå boka:

«(...) Nordnorsk julesalme handler om mennesker i en landsdel som ofte har blitt sentrum for storpolitikk, men først og fremst er det historien om ett av barna til Lauritz, Sigrid Olsen, forfatterens mormor. En liten, arbeidsom dame i plommerøde sko som drev kiosk i Kirkenes gjennom nødsår, krigsår og gjenreisningstid. En kvinne som ikke hadde til sentimentalitet og tårer, men som møtte livets utfordringer med humoristisk sans og praktisk handling.»

17. desember 2020

Slutten på verden slik vi kjenner den (2015) av Erlend Loe

Sjanger: roman

Med «Slutten på verden slik vi kjenner den» avslutter Erlend Loe den absurde historien om Andreas Doppler og alle menneskene rundt ham. Satiren fortsetter. Den tørre humoren fortsetter. Den egosentriske antihelten Doppler fortsetter med å vasse fram som bare Doppler kan, selv om han møter et par hinder her og der.

Jeg liker Loes tema om den evige jakten på lykke innenfor både karriere og familie. Likevel er det vanskelig å ikke sidestille denne med «Volvo lastvagnar» og der vinner nok bok 2.

Jeg gir «Slutten på verden slik vi kjenner den» 4 av 5 elger.

11. januar 2021

Doppler (2004) av Erlend Loe

Sjanger: roman

Livet til Andreas Doppler er snudd omtrent like opp-ned som sykkelen hans var etter ulykken. Denne absurde romanen inneholder bl.a. en tam elg (Bongo), Dopplers kamp mot flinkheten, flytting ut i skauen og bytteøkonomi. Likte også den underliggende kritikken av dagens kapitalistiske samfunnet Erlend Loe serverer oss. Jeg gir boka fire av fem kartonger med skummetmelk.

19. mars 2020

Volvo lastvagnar (2005) av Erlend Loe

Sjanger: roman

«Volvo lastvagnar», bok to i serien om Andreas Doppler. Nevnte Doppler kommer nesten rett ut av skogen i Sverige, samme tur han startet på i den første boka. Jeg liker ikke å sammenligne bøker, men vi møter en gjeng mer bisarre karakterer på andre siden av grensa og plottet er også enda mer absurd enn i «Doppler». Det hele resulterer i en morsommere fortelling og rarere situasjoner. Dette kan også være resultat av at jeg nå har blitt mer vant til Loes sin skriving (og stemme). NB: Vær klar for lange fotnoter 😊. Full pott, fem av fem

Volvoer

28. juli 2020

Bare spille ball (2018) av Michael Stilson

Sjanger: ungdomsroman

Fredrik (16) vil bare spille ball. I tillegg vil han bli proff, helst på Rosenborg, og bli kjæreste med Line. Vi følger Fredrik i uka før NM-finalen for G16, og det er mye som står på spill. Jeg føler jeg underdriver når jeg sier at her skjer ting i full fart, både oppturer og nedturer. Fredrik er god, men ikke den største stjerna på laget. Foreldrene hans bor ikke sammen lengre og faren var også et kjempetalent på sin tid, og det virker som om han vil at Fredrik skal spille for ham også.

«Bare spille ball» er skrevet av tidligere fotballproff Michael Stilson, og boka ble kåret til beste norske ungdomsbok i både 2018 (Trollkrittet) og 2019 (Uprisen). I denne boka har Stilson beskrevet følelser og hendelser som ungdom kan kjenne seg igjen i. Måten Stilson skriver hvordan de trener og spiller fotball er detaljert og jeg husker godt tilbake hvordan det var å spille fotball selv. Vi blir godt kjent med karakterene og som leser ble jeg ganske engasjert i valgene Fredrik og de andre tar. Jeg leser også rundt om boka at det er mange egentlig ikke liker fotball syns at boka fenget veldig godt.

Så får vi se hva som skjer i fortsettelsen, «Alene gjennom» som kom i fjor. «Bare spille ball» får fire av fem fotballer av meg.

11. januar 2021